

Streszczenie

Idea wydzielenia części dochodu narodowego i przekazania jej dla samorządnych społeczności lokalnych jest immanentnie związana z procesem decentralizacji. Samorząd terytorialny nie mógłby efektywnie realizować nałożonych na niego zadań publicznych przez władzę państwową bez adekwatnych środków finansowych. Modele finansowania jednostek samorządu lokalnego w demokratycznych państwach prawnych przewidują dwie podstawowe metody transferu środków z dochodu narodowego: pionowe z budżetu centralnego do budżetu wszystkich JST i poziome z budżetów poszczególnych wspólnot „bogatszych” do tych wymagających wsparcia.

Celem opracowania jest charakterystyka konstytucyjnych aspektów poziomych transferów środków przyjętych w polskim systemie finansowania samorządu terytorialnego oraz przedstawienie orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w przedmiotowym zakresie. Mechanizm korekcyjno-wyrównawczy bowiem wielokrotnie budził zastrzeżenia jednostek samorządu pod względem zgodności z Konstytucją, w tym z zasadą samodzielności JST oraz zasadą adekwatności. Publikacja porusza wciąż aktualny problem, gdyż system wyrównania horyzontalnego nie został od początku swojego obowiązywania gruntownie przebudowany.

Słowa kluczowe: mechanizm wyrównania poziomego, wpłaty korekcyjno-wyrównawcze, dochody jednostek samorządu terytorialnego, wykonalność wyroków Trybunału Konstytucyjnego, legislacja, Trybunał Konstytucyjny, Konstytucja RP

Tytuł pracy w języku angielskim

The Mechanism of Horizontal Equalization of Local Government Finance in the Light of Polish Constitutional Court Jurisdiction

Key words: horizontal equalization mechanism, corrective-compensatory payments, revenue of local government units, execution of judgments of the Constitutional Court, legislation, Polish Constitutional Court, Polish Constitution